

Štev. 8.

V Ljubljani, 1. velikega srpana 1913.

Leto XIV.

Kosovka devojka.

Srbska narodna pesem.

Se napoti Kosovka devojka,
se napoti rano u nedeljo,
u nedeljo pred žarečim solncem,
pa zasuče bele si rokave,
jih zasuče do komolcev belih;
na ramenu nese ročki zlati,
kojih ena studene vodice,
druga vina črnega je polna.
Ona ide na Kosovo ravno,
pa sprehaja po bojišču mlada,
po bojišču slavnega se kneza
ter junake po krvi prevrača;
kteri vidj se junak ji živ še,
s hladno ona ga umiva vodo,
vliva vina črnega mu v usta
in pa z belim kruhom ga zalaga.

Sreča dobra jo dovede tudi
do junaka Pavla Orloviča,
ki bil knezu mlad zastavonoša,
tudi njega živega še najde:
Desna mu je roka odsekana
ino leva noga do kolena,
vitka so mu rebra izlomljena,
da se pljuča vidijo mu bela;
vzdigne brzo ga iz mnoge kruce,
pak umiva s hladno ga vodico,
vliva vina črnega mu v usta
ino z belim kruhom ga zalaga.

Zopet srce zaigra junaku,
ino Pavel Orlovič govori:
„Sestra draga, Kosovka devojka!
Kaj se ti je žalega zgodilo,
da junake po krvi prevračaš?
Koga iščeš na bojišču, mlada?
Al' po rodu brata al' bratranca,
al' po grehu starega rodnika?“

Progovarja Kosovka devojka:
„Dragi brate, ti junak neznani!
Jaz od svojih nikogar ne iščem,
ne po rodu brata, ne bratranca,
ne po grehu starega rodnika.
Je li znano ti, junak neznani,
kdaj knez Lazar je obhajal vojsko
krog prekrasne Samodreže cerkve?
Vsa se srbska obhajala vojska,
trije bojni vojvode naposled:
eden bil ti Miloš je vojvoda,
drugi bil ti je Kosančić Ivan,
tretji bil pa je Toplica Milan.
Jaz sem ravno tam pri vratih stala,
ko je mimo šel vojvoda Miloš.
Bil junak je krasen na tem svetu,
sablja vlekla se mu je po tlaku,
svilen kalpak, okovano perje,
na junaku pisana haljina,
okrog vrata pak iz svile robec;

on ozrl se je in me pogledal,
je odložil pisano haljino,
je odložil jo, pa meni dal jo:
„Ná, devojka, pisano haljino,
pa spominjaj se po tej haljini
mene še in mojega imena!
Glej, jaz pojdem, da poginem, duša,
tam, kjer tabor svetlega je kneza;
moli Boga, draga duša moja,
da se zdrav iz tabora ti vrnem,
a i tebe dobra sreča najde;
dal te bodem Milanu za ženo,
Milanu mi v Bogu pobratimu,
ki z menoj se pri Bogu velikem
in Ivanu svetem je pobratil;
jaz bom tebi družbanj pri poroki.“
Za njim šel ti je Kosančič Ivan.
Bil junak je krasen na tem svetu;
sablja vlekla se mu je po tlaku,
svilen kalpak, okovano perje,
na junaku pisana haljina,
okrog vrata pak iz svile robec
in na roki prstan mu pozlačen.
On ozrl se je in me pogledal,
z roke snel je prstan pozlačeni,
z roke snel ga, pa ga meni dal je:
„Ná, devojka, prstan pozlačeni,
pa po mojem prstanu spominjaj
mene se in mojega imena!
Glej, jaz pojdem, da poginem, duša,
tam, kjer tabor svetlega je kneza;
moli Boga, moja duša draga,
da se zdrav iz tabora ti vrnem,
a i tebe dobra sreča najde;
dal te bodem Milanu za ženo,
Milanu mi v Bogu pobratimu,
ki z menoj se pri Bogu velikem
in Ivanu svetem je pobratil;
jaz bom tebi družbanj pri poroki.“
Za njim šel ti je Toplica Milan.

Bil junak je krasen na tem svetu;
sablja vlekla se mu je po tlaku,
svilen kalpak, okovano perje,
na junaku pisana haljina,
okrog vrata pak iz svile robec
in na roki od zlata zapestnik.
On ozrl se je in me pogledal,
z roke snel si zlati je zapestnik,
z roke snel si, pa ga meni dal je:
„Ná, devojka, od zlata zapestnik,
pa spominjaj po zapestniku se
mene še in mojega imena!
Glej, jaz pojdem, da poginem, duša,
tam, kjer tabor svetlega je kneza;
moli Boga, moja duša draga,
da se zdrav iz tabora ti vrnem,
tebe, duša, dobra sreča najde;
vzeti hočem te za zvesto ženo.“ —
In odšli so vsi vojvode bojni.
Njih jaz danes na bojišču iščem.“

Al' ji Pavel Orlovič odurne:
„Sestra draga, Kosovka devojka!
Vidiš, duša, ona kopja bojna,
kjer najvišja so in najgostejša?
Tam iztekla je junakom kruca,
segla dobrim konjem do stremena,
do stremena ino do usnjine,
a junakom gor do svilnih pasov,
tam so vsi ti trije smrt storili;
ti pa vrni se na dvorec beli,
ne krvavi krila, ni rokavov.“

Ko devojka sliši te besede,
solze belo oblijó ji lice,
ona vrne se na dvorec beli,
pak iz grla belega ti vpije:
„Joj mi! Kako tepe me usoda!
Da, sirota, za bor zelen primem,
i on zelen bi se mi posušil.“

J. Poljanec.

Oblakom.

Oblački, bele ladjice,
domov mi pohitite
in pa domačim vsem pozdrav
presrčen izročite! . . .

Potem na tajni kraj miru,
oblački, se spustite,
in na očetov tihi grob
vse solze iztočite!

Davorinov.